

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПОМОЛОГІЯ

спеціальність	201 Агрономія	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Агрономія	факультет	Агрономії та захисту рослин
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Флодоовочівництва і зберігання продукції рослинництва

ВИКЛАДАЧ

Івакін Олексій Володимирович

Вища освіта – спеціальність: агрономія
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук 06.01.01 – загальне землеробство
Вчене звання – доцент кафедри плодовоовочівництва і зберігання продукції рослинництва
Досвід роботи – 15 років

телефон	0507143880 0988527602	Електронна пошта	al.ivakin16@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet, Moodle
---------	--------------------------	------------------	--	-----------------------	------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів ґрунтовних знань та умінь у виявленні біологічного, виробничого та селекційного потенціалу світового сортового різноманіття <i>плодових та ягідних рослин</i> та розробка шляхів його найбільш ефективного використання у промислових і аматорських насадженнях з урахуванням ґрунтово-кліматичних особливостей регіонів України для задоволення відповідних потреб людини, а також збереження та покращення сортів як невід’ємної частини світової флори.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна і командна робота
Деталізація результатів навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • знання господарсько-біологічних ознак вітчизняних та інтродукованих сортів плодових і ягідних культур; • умінь вивчати морфологічні ознаки нових сортів для їх класифікації та ідентифікації - індивідуальне завдання; • здатність визначати біологічні особливості росту, плодоношення і господарсько цінні властивості сортів, їх урожайності, стійкості до хвороб і шкідників, зимо- і посухостійкості, якості плодів, придатності до переробки, механізованого вирощування тощо – ознайомлення із сортами плодових рослин у спеціалізованих господарствах та на дослідних ділянках з подальшим їх описом; • вміння виявляти реакції сортів на прийоми агротехніки в різних районах вирощування; • здатність впроваджувати інтродукцію сортів в різні райони України із зарубіжних країн, а також з інших кліматичних регіонів країни - реферат з аналізу наукових джерел по тематиці вивчення помологічних сортів.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 год. - лекції, 18 год. – практичні заняття; модульний контроль; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК.09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК.03. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов’язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.</p> <p>СК.04. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв’язання виробничих технологічних задач.</p> <p>СК.08. Здатність розв’язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.</p>	Програмні результати навчання	<p>ЗПРН.04. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.</p> <p>ЗПРН.05. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.</p> <p>СПРН.02. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.</p> <p>СПРН.03. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.</p> <p>СПРН.09. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.</p> <p>СПРН.11. Організувати результативні і безпечні умови роботи.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

<i>Лекції №</i>	<i>тема</i>	<i>Практичні заняття</i>	<i>тема</i>		<i>тематика</i>
Лекція 1.	Предмет помології. Завдання і зміст сучасної помології. Помологічний опис сортів. Форми і методи вивчення сортів. Державна реєстрація сортів та апробація сортових насаджень.	ПЗ-1	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів яблуні різних строків досягання.	Самостійна робота	Внесок українських помологів XIX – XX століттях в розвиток наукової помології та садівництва країни. Колекційне сортовивчення. Завдання, стисла методика його закладання. Первинне сортовивчення. Завдання, стисла методика його закладання. Обліки і спостереження. Методи вивчення зимостійкості плодівих і ягідних рослин. Їх характеристика. Посухостійкість як господарсько-біологічний показник оцінки сорту. Методи її вивчення. Стойкість сортів плодівих і ягідних рослин проти шкідників і хвороб, як господарсько-біологічний показник оцінки сорту. Групування сортів за стійкістю проти хвороб і шкідників Методика добору кращих сортів-запилювачів для сортів плодівих культур.
Лекція 2.	Розмноження поширених і перспективних сортів плодівих і ягідних культур. Стійкості сортів плодівих культур до біотичних факторів навколишнього середовища. Методи їх вивчення.	ПЗ-2	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів груші і айви різних строків досягання.		
Лекція 3.	Морфологічні сортові ознаки вегетативних органів плодової культури. Характеристика пагонів. Морфологічні сортові ознаки генеративних органів плодової культури. Характеристика плодів.	ПЗ-3	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів сливи і аличі різних строків досягання.		
		ПЗ-4	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів вишні і черешні різних строків досягання.		
		ПЗ-5	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів абрикоса і персика різних строків досягання.		
Модуль 2					
Лекція 4.	Державне (конкурсне) сортовипробування (ДСВ). Основні завдання, обліки та спостереження. Використання результатів ДСВ.	ПЗ-6	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів малини і суниці різних строків досягання.	Самостійна робота	Скороплідність плодівих культур. Порядок визначення скороплідності. Урожайність як один із найважливіших показників господарсько-біологічної оцінки сорту. Її складові. Групування сортів за величиною урожайності. Методи визначення знімальної стиглості плодів і ягід. Лежкість плодів як показник господарсько-біологічної оцінки сорту. Визначення строків зберігання. Товарні і смакові якості плодів як показник господарсько-біологічної оцінки сорту. Методи визначення цих якостей.
Лекція 5.	Фенологія. Значення фенологічних спостережень у сортовивченні. Головні фенологічні спостереження у сортовивченні плодівих і ягідних рослин.	ПЗ-7	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів смородини чорної і порічок різних строків досягання.		
Лекція 6.	Самоплідність та перехресне запилення. Сорти-запилювачі для перспективних сортів. Основні вимоги до них у садівництві.	ПЗ-8	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів лохини і агрусу різних строків досягання.		
		ПЗ-9	Характеристика найбільш поширених та перспективних сортів горіха грецького і ліщини різних строків досягання.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Помология в пяти томах / под общ. ред. М. В. Андриенко – К. : Урожай.
2. Смирненко Л.П. Помология Том 1 Яблоня.- К.: Урожай, 1972. - 436 с.
3. Смирненко Л.П. Помология. Том 2. Груша.- Киев: Государственное издательство сельскохозяйственной литературы УССР, 1962. - 639 с.
4. Смирненко Л.П. Помология. Том 3. Косточковые породы, айва, рябина южная, кизил, мушмула, фундуки садовые и лесной лещинный орех.- Киев: Государственное издательство сельскохозяйственной литературы УССР, 1963. - 556 с.
5. Кондратенко Т.Є. Загальна та часткова помологія: навчальний посібник / Т.Є.Кондратенко, Ю.Ю.Андрусик. – К.: ЦП Компринт, 2017. – 253 с.
6. Матвієнко М.В Груша в Україні./ М.В Матвієнко, Р.Д Бабіна, П.В Кондратенко.– К.: Аграрна думка, 2006. – 320 с.
- 7.Денисюк О.Л. Абрикос / О.Л. Денисюк, Г.О. Федченкова. – К.: Урожай, 1977. – 76с.
8. Помология. Яблуня / Под ред. П.В. Кондратенко, Т.Є. Кондратенко. – Вінниця, 2013 626 с.
9. Атлас перспективних сортів плодових і ягідних культур України / Під ред. В. П. Копаня. – К., 1999. 454 с.

Методичне забезпечення

1. Кондратенко Т. Є. Практикум з помології.–Київ: НАУ, 2000. – 152с.
  - 2.Методика державного сорто випробування сільськогосподарських культур на придатність до поширення в Україні (плодові, ягідні, горіхоплідні, субтропічні, виноград та шовковиця) // Охорона прав на сорти рослин. – К.: 2005. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 161-221.
  3. Куян В.Г. Плодівництво: практикум – Ж.: ЖНАЕУ, 2011. – 216 с.
  4. Сіленко В.О. Сучасні агротехнології у садівництві: Практикум. – Вінниця. 2014. 150 с.
  5. Лабораторний практикум з плодівництва: для студентів напряму 1301 «Агрономія» зі спеціальностей «Агрономія», «Захист рослин», «Агрохімія і ґрунтознавство» / за ред. В.Т. Гонтара; НУБіП України. – 2-ге вид., допов. – Київ, 2009. – 188 с.
- Інформаційні ресурси
1. <http://www.nauu.kiev.ua/book/aut.html>.
  2. http://www.agrapoint.ca/publications/pruning_apple_trees.pdf.
  3. <http://www.omafra.gov.on.ca/english/crops/facts/hdappch5.htm>.
  4. <http://www.ho.haslo.pl>
  5. <http://igim.com.ua/proektuvannya/rozrobka-proektiv-stvorennya-bagatorichnih-nasadzheny>
  6. <http://sad-institut.com.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	Підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	Відповіді на тестові питання
		до 20	Усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	Результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.